
Afrapportering

Aftagerpanel, arkitektur 2021

Dato: 18.1.2020   **Journal nr.:**

Udarbejdet af: Jakob Knudsen

Dekanens redegørelse for hvorledes Det Kongelige Akademi har fulgt op på aftagerpanelets afrapportering for 2021

I ”Afrapportering aftagerpanel, arkitektur 2021” kan man læse detaljeret om hvorledes de enkelte mål er blevet behandlet i aftagerpanelet i det forløbne år.

Mere konkret har vi på Det Kongelige Akademi, arkitektur, arbejdet med Aftagerpanelets anbefalinger på følgende måder:

Generelle emner: Sexisme, udflytningen af uddannelserne til Kalundborg og udstillinger

Sexisme

Ift. sexismedebatten og de undersøgelser, der er foretaget af arbejdsmiljøet på Akademiet anbefaler Aftagerpanelet en fortsat opmærksomhed på emnet, gerne i samarbejde med fagets øvrige organisationer. Herunder bør Akademiet og branchen, fx gennem DanskeArk være i særlig dialog om uønsket seksuel opførsel ifm. de studerendes praktikforløb, samt fuldtids- og timeansættelser. Aftagerpanelet anbefaler, at Akademiet laver en særlig skrivelse til praktikstederne ifm. forårets bachelor-praktik.

Kalundborg

Aftagerpanelet anbefaler en tydelig profil for uddannelsen i Kalundborg som differentierer sig fra København, fx en stærk fokus på klimahensyn, således at Kalundborg bliver et aktivt tilvalg og ikke et mindre alternativ til København, samt en fastholdelse af den forskningsmæssige kvalitet.

Udstillinger

Aftagerpanelet anbefaler også i fremtiden Det Kongelige Akademi at holde tematiske udstillinger for at være i dialog med offentligheden og eksponere kvalifikationer og forskning, da de tematiske

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

udstillinger har potentiale til at tiltrække flere eksterne end årets almindelige afgangsudstillinger.

Dekanen:

Sexisme

Der er fortsat stor opmærksomhed på sexisme og diversitet på tværs af hele Det Kongelige Akademi, ligesom vi er aktive i debatten om disse emner i fag, medier og organisationer omkring os. Vi har ikke hidtil modtaget specifikke klager fra studerende omkring sexisme i forbindelse med praktik, men vi er opmærksomme på området og vil overveje aftagerpanelets anbefaling om en særlig skrivelse til praktikstederne.

Kalundborg

Det Kongelige Akademi har netop indsendt en institutionsplan, der redegør for arkitektuddannelsen på en ny filial i Kalundborg. Når planen er godkendt politisk, vil der blive udarbejdet en tydelig profil for uddannelsen. Målet er, at en sådan ny uddannelse skal have mindst samme kvalitet og dybde som i København, herunder også en tilsvarende forsknings- og KUV-understøttelse.

Udstillinger

De store temaudstillinger har over de sidste år virket både indadtil og udadtil. Vi bliver gang på gang imponerede over, hvad Det Kongelige Akademi tilsammen har af idéer og projekter, når vi inviterer forskere/KUV'er, undervisere og studerende til at byde ind på emner som "Klima", "Afrika" eller "70%". Udstillingerne giver sammenhængskraft og identitet. Også udadtil har temaudstillingerne virket godt og givet os mulighed for kommunikation på mange niveauer; bredt offentligt, fagligt og politisk.

Evaluering af den tværgående kandidatuddannelse samt fokus på efter-/videreuddannelsesområdet.

Aftagerpanelet udtrykte stor tilfredshed med det høje faglige niveau hos kandidaterne og forskningsmiljøet på trods af nogle relativt små enheder ved nogle af uddannelserne. Især de kandidatuddannelser, der beskæftiger sig med at aktivere og renovere den eksisterende bygningsmasse, vakte panelets store begejstring med øje for den store opgave foran branchen med at aktivere, transformere og renovere den eksisterende bygningsmasse set ift. et bæredygtigheds- og cirkularitetsfokus. Dog er der en bekymring for tiltrækningskraften til IBBL med en forestående udflytning, da dette fagområde i særdeleshed har brug for medarbejderkompetencer i fremtidens arbejdsmarked er det vigtigt at sikre en høj kvalitet på uddannelsen.

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

Dekanen: Det høje niveau for afgangsp projekterne på tværs af hele arkitektuddannelsen glæder alle, ikke mindst på baggrund af snart to år med corona-restriktioner. Alle kandidatprogrammer beskæftiger sig i dag med bæredygtighed og cirkularitet. De dygtige kandidater fra bl.a. KTR, Spatial Design, KKA, PACS og BØT, som arbejder med at omdanne den eksisterende bygningsmasse vil have gode muligheder for at bidrage væsentligt til arkitektfaget i de kommende år, ligesom der også bliver brug for arkitekter med andre specialiseringer for at kunne matche et bredt arbejdsmarked.

I forbindelse med den forestående opbygning af en filial i Kalundborg vil vi nøje overveje, hvordan vi skaber faglige miljøer som er attraktive for både studerende og ansatte i både Kalundborg og København. I den proces vil der blive set på miljøerne på alle institutter, ikke alene IBBL.

Internationalisering: Uddannelsens internationale profil og aftag ift. eksport. Fokus på KADK's bidrag til UIA og København, Verdens Arkitekturhovedstad i 2023.

Aftagerpanelet anbefalede, at Det Kongelige Akademi planlægger projekter og aktiviteter, der udnytter den synergi, der skabes af et stærkt internationalt fokus på Danmark og særligt København i 2023. Da det tager lang tid at planlægge kurser og programmer, skal der allerede nu tages initiativer og reserveres ressourcer, såfremt Akademiets studerende skal deltage i de mange muligheder året byder på, så denne unikke mulighed ikke forpasses.

Dekanen: Der er allerede en række initiativer i gang på Det Kongelige Akademi i anledning af UIA 2023 og flere vil komme til i den kommende tid. Natalie Mossin er præsident for kongressen og Lene Dammand Lund er med i styregruppen. Der er særlig opmærksomhed på forskningssporet på kongressen, som under overskriften "Sustainable Futures – Leave No One Behind" ledes af Mette Ramsgaard og Martin Tamke med bidrag fra talrige andre ansatte på Det Kongelige Akademi.

Arkitektens rolle i samfundet i dag: Tendenser i fremtiden ift. studieretninger. Uddannelsesevaluering 2021: Undersøgelse af afgående studerende: Hvad manglede du i din uddannelse? Hvad mangler arbejdsgiverne? Vidensgrundlag mellem praksis/kunstnerisk udvikling og forskning.

Aftagerpanelet efterspurgte på branchens vegne flere kompetencer. Mange af disse er inkluderet i Akademiets eksisterende studieretninger og den kommende nye strategi:

- Samarbejdserfaring i tværfaglige grupper
- Stort kendskab til bæredygtighed og cirkulære byggematerialer, herunder DGNB-certificeringer
- Viden om indlejret CO2 i byggeri og LCA analyser som fra 2023 er et krav. Pt. ligger LCA undervisning primært ved ingeniørskolerne, men Akademiets studerende bør selvfølgelig have stor viden indenfor emnet

- *Viden indenfor transformation og bevaring*
- *Økonomisk viden og viden om byggeriets processor rettet om både byggeri og kommunale- eller byudviklingsopgaver*
- *Viden om klimasikring og klimahåndtering*
- *Viden om at agere som arkitekt i en politisk organisation*

Dekanen: De kompetencer, der efterspørges af Aftagerpanelet, svarer på mange måder til dem, der er blevet vedtaget i den nye strategi. Listen demonstrer samtidigt det dilemma, vi står i: De studerende skal både tilegne sig viden på en række nye områder og samtidigt tilegne sig de grundlæggende kompetencer indenfor formgivning, arkitekturhistorie, byggeteknik, teknologiforståelse, IT-programmer osv. Mange emner trænger sig på, så der er kamp om opmærksomheden, og for at undgå at det hele ender i stress, arbejdes der bevidst med studieplaner, der prioriterer og angiver hvordan og hvornår, man møder de forskellige emner.

Der er allerede opmærksomhed på tværfaglighed og samarbejde og disse emner bliver helt centrale i den kommende strategi. Der er opmærksomhed på, at forudsætningen for et meningsfuldt, tværfagligt samarbejde er, at deltagerne hver især kommer med en dyb fag-faglighed.

Et af de steder den studerende systematisk møder bæredygtighed, cirkulære metoder og kendskab til certificeringer, CO2 indlejring og LCA er på den tværgående undervisning på bachelor. Der foregår i øjeblikket et arbejde, hvor man genbesøger curriculum i den tværgående undervisning, bl.a. med henblik på at sikre, at vi har det rigtige indhold på disse områder. Herudover finder man på kandidatprogrammerne mere specialiserede studier inden for disse fagfelter.

En grundlæggende viden om transformation og bevaring gives også i den tværgående undervisning, og derudover finder man specialiserede studier i disse områder på en række kandidatprogrammer.

De studerende møder grundlæggende undervisning i økonomi og byggeriets processor i forbindelse med praktik på 6. semester og det kursus, der knytter sig hertil. Denne undervisning retter sig mest mod byggeriet. På IBBL er der et fælles kursusforløb for hele instituttet, der retter sig mod egentlige byudviklingsopgaver.

På især IBBL's programmer arbejdes der systematisk med både klimasikring og klimahåndtering. Men et blik over afgangsprojekterne viser, at mange andre programmer også beskæftiger sig indgående med dette område, herunder eksempelvis AEE og SET

På programmer som KKA, PACS og USC beskæftiger man sig indgående med arkitekten som aktør i en politisk organisation

Offentlige jobs og planlæggeruddannelsen: Erfaringer med master i strategisk byplanlægning, hvordan kan flere offentlige jobs bredes ud til øvrige

institutter og studieretninger, så det ikke alene er studerende på byplan som er interesserede i offentlige jobs.

Aftagerpanelet anbefalede, at Det Kongelige Akademi formidler de kompetencer, de "strategiske planlæggere" får af at gå på Akademiet. Der skal holdes fast i den arkitektfaglige rumlige tænkning og forståelse, men også i processer og inddragelse. Derudover bør der også være fokus på økonomisk forståelse inden for byernes økonomi.

Dekanen: Der vil fortsat være fokus på det offentlige arbejdsmarked, herunder at få praktikanterne ind på offentlige praktikpladser. Der udbydes for tiden flere praktikpladser, end vi har studerende til, men de offentlige arbejdsgivere, især kommunerne, er temmelig passive, og det er derfor udfordrende at få flere studerende ind på det offentlige område. Der har i 2021 været gennemført en målrettet kampagne mod det kommunale område, men vi savner fortsat, at kommunerne er mere aktive.

Der arbejdes med udvikling af hele planlægningsrådet, ikke mindst i lyset af den nye filial i Kalundborg. Der ses i den forbindelse meget på rapporten om "Bæredygtig strategisk byudvikling" som udkom i 2021, et RealDania støttet projekt om uddannelsesbehovet inden for planlægningsområdet som Det Kongelige Akademi tog initiativ til. Rapporten kortlægger hvilke former for kompetencer, vi har brug for i forhold til at arbejde strategisk med den bæredygtige omstilling i byerne, herunder også forståelsen for økonomi og politik.

Beskæftigelse

Aftagerpanelet støtter betragtningerne om, at det på trods af et buldrende marked for byggebranchen de seneste to år er svært grundet hjemsendelser at ansætte helt nyuddannede arkitekter, da de erfaringsmæssigt har brug for mere støtte ved indkøring end mere erfarne medarbejdere.

Dekanen: Den sidste officielt dimittendledighedsstatistik, hvor man ser på ledighedsgraden i 4.-7. kvartal efter dimission, viser, at ledigheden er steget betydeligt i de sidste to år, fra 12,5 % til 18,5 %. Det er nok især drevet af to forhold; store årgange i 2015-17 der har fyldt godt på arbejdsmarkedet for nyuddannede og selvfølgelig corona. Det er vores indtryk, at det har været svært for virksomhederne at hyre helt nye kandidater under nedlukningsperioderne, her har man fortrukket selvkørende, erfarne arkitekter. Nyere tal fra bl.a. FAOD viser dog, at der især i anden halvdel af 2021 har været godt gang i ansættelserne igen, men det slår ikke igennem på de officielle dimittendledighedstal endnu. Vi ved også, at det først er nu, at den tidligere dimensionering begynder at slå igennem på antallet af nye kandidater, så antallet af nyuddannede vil falde i de kommende år.

Samlet set er vi bekymrede over den stigende dimittendledighed, men det går godt i arkitektbranchen, hvor langt de fleste nyuddannede arkitekter starter deres karriere, og vi antager derfor, at ledigheden er på vej ned mod det gennemsnitlige niveau for de videregående uddannelser (10-11 %) som vi lå tæt på i de sidste år før corona.

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering